Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021

2021 dsc 4

RHAN 2

CWRICWLWM MEWN YSGOLION A GYNHELIR, YSGOLION MEITHRIN A GYNHELIR AC ADDYSG FEITHRIN A GYLLIDIR OND NAS CYNHELIR

PENNOD 3

GWEITHREDU CWRICWLWM

Cyffredinol

26 Cyflwyniad a dehongli

(1) Mae'r Bennod hon yn gwneud darpariaeth ynghylch gweithredu cwricwlwm i unrhyw un o'r canlynol—

(a) disgyblion cofrestredig mewn ysgol a gynhelir, ac eithrio'r rheini dros yr oedran ysgol gorfodol;

(b) disgyblion cofrestredig mewn ysgol feithrin a gynhelir;

(c) plant y darperir addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir ar eu cyfer.

(2) Mae Pennod 4 yn nodi eithriadau i'r dyletswyddau gweithredu cwricwlwm yn y Bennod hon.

(3) Mae cyfeiriadau yn y Bennod hon ac ym Mhennod 4 at ysgol yn gyfeiriadau—

(a) at ysgol a gynhelir, neu

(b) at ysgol feithrin a gynhelir.

(4) Yn y Bennod hon ac ym Mhennod 4—

Statws *This is the original version (as it was originally enacted).*

(a) mae cyfeiriadau at ddisgyblion, mewn perthynas ag ysgol, yn gyfeiriadau at ddisgyblion cofrestredig yn yr ysgol, ac eithrio'r rheini dros yr oedran ysgol gorfodol;
(b) mae cyfeiriadau at blant, mewn perthynas ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir, yn gyfeiriadau at blant y darperir yr addysg honno ar eu cyfer;
(c) mae cyfeiriadau at y cwricwlwm mabwysiedig, mewn perthynas ag ysgol, yn gyfeiriadau at y cwricwlwm a fabwysiedir o dan adran 11 gan bennaeth a chorff llywodraethu'r ysgol (ac os diwygir y cwricwlwm hwnnw o dan adran 12, at y cwricwlwm fel y'i diwygir);
(d) mae cyfeiriadau at y cwricwlwm mabwysiedig, mewn perthynas ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir, yn gyfeiriadau at y cwricwlwm a fabwysiedir o dan adran 15 gan ddarparwr yr addysg (ac os diwygir y cwricwlwm hwnnw o dan adran 16, at y cwricwlwm fel y'i diwygir).

Ysgolion a gynhelir ac ysgolion meithrin a gynhelir

27 Dyletswydd i sicrhau gweithrediad y cwricwlwm mabwysiedig

(1) Rhaid i bennaeth ysgol sicrhau bod y cwricwlwm mabwysiedig yn cael ei weithredu i ddisgyblion yr ysgol yn unol ag adrannau 28, 29 a 30.

(2) Rhaid i gorff llywodraethu ysgol arfer ei swyddogaethau gyda golwg ar sicrhau bod y cwricwlwm mabwysiedig yn cael ei weithredu i ddisgyblion yr ysgol yn unol ag adrannau 28, 29 a 30.

28 Gofynion gweithredu cyffredinol

Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig mewn ffordd—
(a) sy'n galluogi pob disgybl i ddatblygu yn y ffyrdd a ddisgrifir yn y pedwar diben,
(b) sy'n sicrhau addysgu a dysgu sy'n cynnig cynnydd priodol ar gyfer pob disgybl,
(c) sy'n addas ar gyfer oedran, gallu a dawn pob disgybl,
(d) sy'n ystyried anghenion dysgu ychwanegol pob disgybl (os oes rhai), ac
(e) sy'n sicrhau addysgu a dysgu eang a chytbwys i bob disgybl.

29 Gofynion gweithredu pellach ar gyfer disgyblion 3 i 14 oed

(1) Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig yn unol ag is-adran (2) i ddisgyblion nad ydynt eto wedi cwblhau'r flwyddyn ysgol y mae'r rhan fwyaf o'r disgyblion yn eu dosbarth yn cyrraedd 14 oed ynddi.

(2) Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig mewn ffordd sy'n sicrhau addysgu a dysgu i bob disgybl—
(a) sy'n cwmpasu'r meysydd dysgu a phrofiad (gan gynnwys yr elfennau mandadol o fewn y meysydd hynny), a
(b) sy'n datblygu'r sgiliau trawsgwricwlaidd mandadol.

(3) Rhaid i'r addysgu a dysgu a sicrheir o dan is-adran (2)—
(a) mewn cysylltiad ag elfen fandadol Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb, fod yn addas ar gyfer cyfnod datblygu'r disgybl, a

(b) mewn cysylltiad ag elfen fandadol Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg, gyd-fynd â Rhan 2 o Atodlen 1, ac eithrio pan fo is-adran (4) yn gymwys.

(4) Mae'r is-adran hon yn gymwys pan fo'r addysgu a dysgu i ddisgyblion mewn dosbarth y mae'r rhan fwyaf o'r disgyblion ynddo yn iau na'r oedran ysgol gorfodol ar ddechrau'r flwyddyn ysgol.

30 Gofynion gweithredu pellach ar gyfer disgyblion 14 i 16 oed

(1) Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig yn unol ag is-adran (2) i ddisgyblion sydd wedi cwblhau'r flwyddyn ysgol y cyrhaeddodd y rhan fwyaf o'r disgyblion yn eu dosbarth 14 oed ynddi.

(2) Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig mewn ffordd—

(a) sy'n sicrhau addysgu a dysgu i bob disgybl sy'n cwmpasu'r elfennau mandadol o fewn y meysydd dysgu a phrofiad, a

(b) sy'n sicrhau addysgu a dysgu arall i bob disgybl ym mhob maes dysgu a phrofiad.

(3) Rhaid i'r addysgu a dysgu a sicrheir o dan is-adran (2) ddatblygu'r sgiliau trawsgwricwlaidd mandadol.

(4) Rhaid i'r addysgu a dysgu a sicrheir o dan is-adran (2) gynnwys—

(a) addysgu a dysgu mewn cysylltiad ag unrhyw ddarpariaeth a wneir yn y cwricwlwm, i'r graddau y mae'n gymwys i'r disgybl, yn rhinwedd rheoliadau a wneir o dan adran 25, a

(b) yr addysgu a dysgu a ddewisir gan y disgybl yn rhinwedd adran 24.

(5) Am eithriad i'r ddyletswydd i sicrhau'r addysgu a dysgu a ddewisir gan y disgybl, gweler adran 31.

(6) Rhaid i'r addysgu a dysgu a sicrheir o dan is-adran (2)—

(a) mewn cysylltiad ag elfen fandadol Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb, fod yn addas ar gyfer cyfnod datblygu'r disgybl, a

(b) mewn cysylltiad ag elfen fandadol Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg, gyd-fynd â Rhan 2 o Atodlen 1.

31 Pŵer i ddatgymhwyso dyletswydd i weithredu dewis disgybl

(1) Mae'r adran hon yn gymwys i'r addysgu a dysgu a ddewisir gan ddisgybl yn rhinwedd adran 24.

(2) Os yw pennaeth ysgol a gynhelir wedi ei fodloni bod sail berthnasol yn gymwys, caiff y pennaeth benderfynu nad yw'r ddyletswydd i sicrhau'r addysgu a dysgu yn gymwys.

(3) Yn achos penderfyniad a wneir cyn i'r disgybl ddechrau'r flwyddyn ysgol berthnasol, y seiliau perthnasol yw—

(a) nad yw'r addysgu a dysgu yn addas i'r disgybl, oherwydd lefel cyrhaeddiad addysgol y disgybl;

(b) nad yw'n rhesymol ymarferol sicrhau'r addysgu a dysgu i'r disgybl, oherwydd dewisiadau eraill a wneir gan y disgybl yn rhinwedd adran 24;

(c) y byddai'r amser sy'n debygol o gael ei dreulio yn teithio i'r man lle y mae'r addysgu yn debygol o gael ei ddarparu yn niweidiol i addysg y disgybl;

Statws *This is the original version (as it was originally enacted).*

(d) yr eid i wariant anghymesur pe bai'r addysgu a dysgu yn cael ei sicrhau i'r disgybl;

(e) y rhoddid iechyd neu ddiogelwch y disgybl neu berson arall mewn perygl yn annerbyniol pe bai'r addysgu a dysgu yn cael ei sicrhau i'r disgybl.

(4) Yn achos penderfyniad a wneir ar ôl i'r disgybl ddechrau'r flwyddyn ysgol berthnasol, y seiliau perthnasol yw—

(a) yr eid i wariant anghymesur pe bai'r addysgu a dysgu yn parhau i gael ei sicrhau i'r disgybl;

(b) y rhoddid iechyd neu ddiogelwch y disgybl neu berson arall mewn perygl yn annerbyniol pe bai'r addysgu a dysgu yn parhau i gael ei sicrhau i'r disgybl.

(5) Yn is-adrannau (3) a (4), y "blwyddyn ysgol berthnasol" yw'r flwyddyn ysgol y bydd y rhan fwyaf o'r disgyblion yn nosbarth y disgybl yn cyrraedd 15 oed ynddi.

(6) Caiff rheoliadau ddiwygio is-adrannau (3) a (4).

32 Pŵer i ddatgymhwyso dyletswydd i weithredu dewis disgybl: atodol

(1) Rhaid i bennaeth sy'n gwneud penderfyniad o dan adran 31 roi'r wybodaeth a ddisgrifir yn is-adran (2)—

(a) i'r disgybl y mae'r penderfyniad yn ymwneud ag ef, a

(b) i riant y disgybl.

(2) Yr wybodaeth yw—

(a) y ffaith bod y penderfyniad wedi ei wneud,

(b) effaith y penderfyniad,

(c) rhesymau'r pennaeth dros wneud y penderfyniad,

(d) gwybodaeth am yr addysgu a dysgu a sicrheir i'r disgybl yn lle'r addysgu a dysgu y mae'r penderfyniad wedi ei wneud mewn cysylltiad ag ef, ac

(e) gwybodaeth am yr hawl i ofyn am adolygiad, neu wneud apêl, o dan adran 33.

(3) Rhaid rhoi'r wybodaeth yn ysgrifenedig.

(4) Nid yw'r ddyletswydd yn is-adran (1)(a) yn gymwys os yw'r pennaeth yn ystyried nad oes gan y disgybl o dan sylw y galluedd i ddeall—

(a) yr wybodaeth a roddid, neu

(b) yr hyn y mae'n ei olygu i arfer yr hawliau a roddir gan adran 33.

(5) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth bellach mewn cysylltiad â phenderfyniadau o dan adran 31.

33 Adolygiadau ac apelau sy'n ymwneud â dewis disgybl

(1) Caiff disgybl neu riant y rhoddir gwybodaeth iddo am benderfyniad a wneir gan bennaeth o dan adran 31—

(a) ei gwneud yn ofynnol i'r pennaeth adolygu'r penderfyniad, a

(b) os nad yw wedi ei fodloni ar benderfyniad y pennaeth ar yr adolygiad, apelio i gorff llywodraethu'r ysgol yn erbyn y penderfyniad hwnnw.

(2) Yn sgil adolygiad—

(a) caiff y pennaeth gadarnhau, amrywio neu ddirymu'r penderfyniad, a

(b) rhaid i'r pennaeth roi hysbysiad ysgrifenedig o'r penderfyniad hwnnw—
(i) i'r disgybl,
(ii) i riant y disgybl a
(iii) i'r corff llywodraethu.

(3) Ond nid yw is-adran (2)(b)(i) yn gymwys os yw'r pennaeth yn ystyried nad oes gan y disgybl y galluedd i ddeall—
(a) yr wybodaeth a roddid, neu
(b) yr hyn y mae'n ei olygu i arfer yr hawl a roddir gan is-adran (1)(b).

(4) Yn sgil apêl—
(a) caiff y corff llywodraethu gadarnhau penderfyniad y pennaeth ar yr adolygiad neu gyfarwyddo'r pennaeth i gymryd y camau gweithredu y mae'n ystyried eu bod yn briodol, a
(b) rhaid i'r corff llywodraethu roi hysbysiad ysgrifenedig o'i benderfyniad—
(i) i'r disgybl,
(ii) i riant y disgybl, a
(iii) i'r pennaeth.

(5) Ond nid yw is-adran (4)(b)(i) yn gymwys os yw'r corff llywodraethu yn ystyried nad oes gan y disgybl y galluedd i ddeall yr wybodaeth a roddid.

(6) Rhaid i'r pennaeth gydymffurfio â chyfarwyddyd a roddir o dan is-adran (4)(a).

(7) Rhaid i bennaeth a chorff llywodraethu ysgol o fewn is-adran (8) gyhoeddi gwybodaeth sy'n nodi gweithdrefn ar gyfer adolygiadau ac apelau o dan yr adran hon.

(8) Mae ysgol o fewn yr is-adran hon os yw'r cwricwlwm mabwysiedig yn gymwys i ddisgyblion sydd wedi cwblhau'r flwyddyn ysgol y cyrhaeddodd y rhan fwyaf o'r disgyblion yn eu dosbarth 14 oed ynddi.

Addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir

34 Dyletswydd i sicrhau gweithrediad y cwricwlwm mabwysiedig

(1) Rhaid i ddarparwr addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir sicrhau bod y cwricwlwm mabwysiedig yn cael ei weithredu i blant yn unol ag adrannau 35 a 36.

(2) Rhaid i awdurdod lleol sy'n sicrhau addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir arfer ei swyddogaethau gyda golwg ar sicrhau bod y cwricwlwm mabwysiedig yn cael ei weithredu yn unol ag adrannau 35 a 36 i blant y darperir yr addysg honno ar eu cyfer.

35 Gofynion gweithredu cyffredinol

Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig mewn ffordd—
(a) sy'n galluogi pob plentyn i ddatblygu yn y ffyrdd a ddisgrifir yn y pedwar diben,
(b) sy'n sicrhau addysgu a dysgu sy'n cynnig cynnydd priodol ar gyfer pob plentyn,
(c) sy'n addas ar gyfer oedran, gallu a dawn pob plentyn,
(d) sy'n ystyried anghenion dysgu ychwanegol pob plentyn (os oes rhai), ac
(e) sy'n sicrhau addysgu a dysgu eang a chytbwys i bob plentyn.

Statws *This is the original version (as it was originally enacted).*

36 Gofynion sy'n ymwneud â meysydd dysgu a phrofiad a sgiliau trawsgwricwlaidd

(1) Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig mewn ffordd sy'n sicrhau addysgu a dysgu i bob plentyn—

(a) sy'n cwmpasu'r meysydd dysgu a phrofiad (gan gynnwys yr elfennau mandadol o fewn y meysydd hynny), a

(b) sy'n datblygu'r sgiliau trawsgwricwlaidd mandadol.

(2) Rhaid i'r addysgu a dysgu a sicrheir i blentyn o dan is-adran (1), mewn cysylltiad ag elfen fandadol Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb, fod yn addas ar gyfer cyfnod datblygu'r plentyn.